

ORDINUL 149/2019 PENTRU MODIFICAREA ȘI COMPLETAREA ORDINULUI 578/2006 PENTRU APROBAREA METODOLOGIEI DE CALCUL A CONTRIBUȚIILOR ȘI TAXELOR DATORATE LA FONDUL PENTRU MEDIU

NECESITATEA EMITERII ORDINULUI

OU 74/2018, aprobată cu modificări în ianuarie 2019 de Legea 31/2019 a modificat 3 legi importante în domeniul deșeurilor, ambalajelor și Fondului pentru mediu (Legea 249/2015, cu modificările și completările ulterioare privind gestionarea ambalajelor și deșeurilor de ambalaje; Legea 211/2011, cu modificările și completările ulterioare, privind regimul deșeurilor; OUG 196/2005, cu modificările și completările ulterioare, privind Fondul pentru mediu).

Modificarea legislației Fondului pentru mediu a făcut necesară și armonizarea prevederilor referitoare modul de declarare și calcul al contribuțiilor și taxelor pentru operatorii economici care au obligații de declarare.

MODIFICĂRI RELEVANTE REFERITOARE LA CONTRIBUȚIA PENTRU ECONOMIA CIRCULARĂ INTRODUSĂ DE OU 74/2018

- Contribuția, în valoare de 30 lei/tonă deșeu depozitat (în anul 2018), se declară și se achită trimestrial la Fondul pentru mediu de proprietarii sau administratorii de depozite, pentru toată cantitatea de deșuri municipale și deșeurile de construcții/desființări, inclusiv pentru deșeurile stocate temporar, în vederea depozitării finale în rampe autorizate.
- Aplicarea contribuției se face pe fiecare tonă de deșeu depozitat, iar dacă în cadrul depozitului există o stație de sortare, atunci contribuția se aplică efectiv la cantitățile depozitate, nu și la cele valorificabile rezultate în urma sortării.
- Contribuția se colectează de la persoanele fizice și juridice care generează deșuri destinate depozitării (municipale și de construcții).
- UAT-urile ar trebui:
 - o să includă contribuția în tarifele de salubritate, în limita cantităților de deșuri municipale destinate a fi eliminate prin depozitare, luând în considerare indicatori de performanță stabiliți pentru operatorii de salubritate (prevăzuți în Legea 211/2011).
 - o să stabilească în sarcina operatorilor de salubritate suportarea contribuției pentru economia circulară pentru cantitățile de deșuri municipale depozitate care depășesc cantitățile corespunzătoare indicatorilor de performanță prevăzuți în contracte.

Provocări:

- Stabilirea de către UAT-uri a tarifelor corecte pentru salubritate pentru deșeurile municipale ridicate de la populație și operatori economici, având în vedere că deșeurile nu se colectează de la populație selectiv, pe categoriile prevăzute de lege, iar operatorii de salubritate, în majoritatea cazurilor, contabilizează deșeurile în unitate de volum (mc).
- Contribuția ar trebui să stimuleze colectarea selectivă, dar fiind inclusă în tariful de salubritate nu va avea efectul așteptat de conștientizare, nici la nivelul populației, nici la nivelul UAT-urilor.

- Contribuția este foarte mică raportat la eforturile necesare pentru îmbunătățirea colectării selective.
- A rămas neclară situația depozitelor temporare autorizate, respectiv care este momentul în care se percepe contribuția (având în vedere că există posibilitatea ca deșeurile stocate temporar să fie supuse altor operațiuni decât depozitarea, iar Ordinul spune că nu se plătește contribuția la transferul în depozitul final, lăsând astfel să se înțeleagă faptul că declararea și plata contribuției este la momentul stocării temporare).

MODIFICĂRI RELEVANTE REFERITOARE LA CALCULUL CONTRIBUȚIEI DE 2 LEI/KG ÎN DOMENIUL AMBALAJELOR

- Se aduce precizarea explicită că obligațiile de atingere a obiectivelor de valorificare/reciclare, declarare și plată la Fondul de mediu au și:
 - o operatorii economici care introduc pe piața națională prin import/achiziție intracomunitară de produse ambalate pentru utilizare/consum propriu
 - o operatorii economici care introduc pe piața națională ambalaje de desfacere, *inclusiv punji de transport din plastic* (pungile de transport din plastic nu erau prevăzute la acest capitol, acestea intrau ca obligație de declarare la ecotaxa de 0.1 lei/bucată)
- Ambalajele reutilizabile care se returnează furnizorilor interni și externi trebuie să se înregistreze în evidențele contabile în conturi de stocuri distincte, la o valoare justă, pentru a fi deduse din obiective (respectiv pentru a nu trebui declarate ca introduse pe piața națională, de fiecare dată când sunt vândute cu produsul), astfel încât cantitatea de ambalaje care este reutilizată se recunoaște numai în baza înregistrărilor existente în evidențele contabile.
- Începând cu 31 martie 2019, ambalajele primare reutilizabile cu volume cuprinse între 0,1 l și 3 l utilizate pentru produsele destinate consumului populației se înregistrează în evidențele contabile la valoarea prevăzută în Legea 249/2015 a ambalajelor.
- Îndeplinirea obiectivelor prevăzute de lege în domeniul ambalajelor de către operatorii economici care optează pentru realizarea în mod individual este mai restrictivă și se referă în mod concret la următoarele situații posibile:
 - o Prin valorificarea ambalajelor primare reutilizabile devenite deșeuri
 - o Prin valorificarea ambalajelor primare proprii folosite/preluate de la beneficiari
 - o Prin valorificarea ambalajelor primare, secundare și de transport ale produselor importate/achiziționate intracomunitar pentru utilizare sau consum propriu, devenite deșeuri
 - o Prin valorificarea ambalajelor secundare și a ambalajelor pentru transport utilizate la livrarea mărfii și preluate de la beneficiari
 - o Recunoașterea cantităților de deșeuri valorificate/reciclate în mod individual se face numai pe baza:
 - Existenței înregistrărilor în evidențele contabile în conturi de stocuri distincte, la o valoare justă a deșeurilor de ambalaje generate din activitatea proprie, inclusiv cele returnate de la beneficiari și pe baza evidenței gestiunii deșeurilor. Se înțelege astfel că deșeurile de ambalaje livrate pentru îndeplinirea obiectivelor în mod individual trebuie să apară în evidențe contabile.

- În anul 2019 realizarea obiectivelor prin transfer de responsabilitate se poate face și pentru cantități anterioare încheierii contractului cu o organizație care implementează răspunderea extinsă a producătorului (OREP), probabil ca urmare a întârzierii promovării pachetului legislativ de autorizare a OREP-urilor. În 2020 acest lucru nu va mai fi posibil.

Provocări:

- Din cuprinsul Ordinului se deduce că este posibilă realizarea obiectivelor de către operatorii economici responsabili, în mod combinat, prin ambele opțiuni, respectiv și individual și prin OREP-uri și, de fapt, chiar și prin mai multe OREP-uri.
- Documentarea realizării individuale se face numai prin înregistrări contabile. Singurul flux clar de deșeuri de ambalaje care poate fi utilizat pentru realizarea individuală a obiectivelor este cel al produselor ambalate din import/achiziție UE (nu și cele cu care vine marfa ambalată de pe teritoriul național) și cel al ambalajelor reutilizabile devenite deșeuri și recuperate de la distribuitori/consumatori.
- Obiectivele în domeniul ambalajelor, cel puțin pentru anul 2019, se calculează raportat la cele cuprinse în legislația Fondului pentru mediu (obiective mai mici) și nu la cele din Legea 249/2015 a ambalajelor (mai mari).
- Modificarea anexei 3 din Ordin implică un nou model obligatoriu de raportare lunară a OREP-urilor către agenții economici cu care se află în contract. Însă Anexa 3 din Ordin are două tabele, nefiind astfel clar care tabel trebuie comunicat de către OREP-uri agenților economici cu care sunt în contract.
- Devine mai clar faptul că OREP-urile vor putea bonifica operatorii economici colectori autorizați doar pentru deșeurile colectate de la agenți economici, nu și cele colectate de la populație.
- Chiar dacă a fost introdus un paragraf nou referitor la reciclare/valorificare (art. 67, alin. 2: „...Cantitatea de deșeuri de ambalaje încredințate spre valorificare prin reciclare se consideră ca fiind greutatea deșeurilor de ambalaje care intră în operația de reciclare în care acestea sunt reprelucrate în produse, materiale sau substanțe”), nu este în continuare clar dacă operația finală de reciclare/valorificare trebuie documentată prin documente contabile, respectiv prin factură de prestări servicii de reciclare.

MODIFICĂRI RELEVANTE REFERITOARE LA CALCULUL CONTRIBUȚIEI DE 50 LEI/TONĂ PENTRU UAT-URI PENTRU NEATINGEREA OBIECTIVELOR DE REDUCERE A CANTITĂȚILOR DE DEȘEURI DEPOZITATE

- Se modifică modul de calcul al contribuției, după formula de mai jos, fiind definiți termenii din formulă:
 - o $\text{Contribuția} = \text{Max}[(C_{\text{col}} * P_{\text{total}} - C_{\text{total}}); (C_{\text{col}} * P_{\text{rec}} - C_{\text{rec}})] * 50 \text{ lei}$
- La calculul atingerii obiectivelor pot fi luate în considerare și cantitățile de deșeuri de ambalaje colectate și încredințate spre reciclare de către operatorii economici autorizați și înregistrați la UAT-uri/ADI-uri să colecteze deșeuri de ambalaje de la populație prin achiziție în puncte de colectare sau direct de la locurile de generare.

MODIFICĂRI RELEVANTE REFERITOARE LA DEFINIȚII

- Se aduc unele precizări legate de definiția introducerii pe piața națională pentru ambalaje, suplimentar față de prevederile Legii 249/2015 a ambalajelor, redate mai jos:

„Operația de introducere pe piață este rezervată numai unui producător sau importator persoană juridică care face achiziție intracomunitară. Producătorul este operatorul economic pentru care se proiectează sau se fabrică un produs.

Produsele fabricate pentru un operator economic care își aplică denumirea, marca sau un alt semn distinctiv pe produs, în scopul introducerii pe piață și/sau al punerii în funcțiune în România în numele său, se consideră a fi introduse pe piața națională de către acesta.

Deșeurile de ambalaje din lemn care sunt reciclate în ambalaje din lemn și cele care sunt reparate în vederea reutilizării se consideră a fi introduse pe piața la prima utilizare a acestora după efectuarea operațiilor respective.”

Provocări:

- Stabilirea responsabilității de plată și declarare la AFM și modul de documentare în cazul ambalajelor de desfacere personalizate (de exemplu pahare de unică folosință pentru diverse shop-uri de cafea care își aplică un semn distinctiv).